

**Послання
Синоду Єпископів
Києво-Галицького
Верховного Архiepіскопства (Патріархату)
про літургійні питання**

**Pastoral Letter
of the Synod of Bishops
of the Major Archiepiscopate (Patriarchate)
of Kyiv-Halych
Regarding Liturgical Questions**

2007-02-08

Послання Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архиєпископства про літургійні питання – 2007 02 08

Дорогі Брати й Сестри!

1. Ми, ваші єпископи, звертаємось до вас із приводу дуже важливої проблеми. Йдеться про літургійне життя нашої Церкви. Богослуження, а особливо Свята Літургія, Служба Божа, – це наша спільна молитва, спільне прославлення Господа Бога, це молитва цілої Церкви. Чим молитва прославлення, подяки, покаяння й прохання є для кожного з нас особисто, тим є літургійна молитва для всіх нас разом зібраних у Святій Церкві. Отже, все, що стосується літургійної молитви, є дуже важливим, бо це не тільки наше приватне звернення до Бога, але спільне прославлення Єдиного у Пресвятій Тройці Господа, до якого ми, згідно з Божим Об'явленням та церковним законом, покликані та зобов'язані як церковна спільнота. У літургійній молитві, молитві Святої Церкви, Бог особливо присутній для нас – Його сотворінь, Його народу, Його дітей; а ми в такий же особливий спосіб присутні для Нього.

2. Літургійна молитва, з огляду на свій спільнотний характер, повинна бути впорядкованою і мати встановлені форми. Порядок змісту й форми літургійних молитов – вироблений упродовж віків

**Pastoral Letter of the Synod of Bishops
of the Major Archiepiscopate (Patriarchate) of Kyiv-Halych
Regarding Liturgical Questions – 2007-02-08 ¹**

Dear Brothers and Sisters!

1. We, your bishops, need to turn to you because a very important problem has arisen. We have in mind here the liturgical life of our Church. The Divine Services, especially the Holy and Divine Liturgy (or *Sloozhba Bozha*, that is to say: “Our Service to God and God’s Service to Us”, as it is known in conversational Ukrainian), – are our common prayer, our common praise of the Lord God, the prayer of the entire Church. As personal prayers of praise, thanksgiving, repentance and petition serve to fulfill our needs on a personal level, so also common liturgical prayer serves to fulfill our needs on a communal level. The latter occurs when we are all gathered as one together in the holy Church. It follows, therefore, that everything that has to do with liturgical prayer is very important, for it is not only an expression of our personal turning to God, but an expression of our communal glorification of the Lord, One in the Holy Trinity, by Whom we, as an ecclesiastical community, and in accord with Divine Revelation and church laws, are called and to Whom we are obliged. In liturgical prayer, the prayer of the Holy Church, God is personally present for us – His creation, His people, His children; and we are present for Him, in just as personal a manner.

2. Liturgical prayer, due to its communal character, must be ordered and have clearly established forms. The order of its contents and the form of liturgical prayers – having been created

¹ The Ukrainian text of this Pastoral Letter, which appears on the odd numbered pages, is authoritative. This English translation by Father John (Ivan) Chirovsky, Pastor of St John the Baptist Ukrainian Catholic Church, Pittsburgh, PA., is being provided as a courtesy for those who do not read Ukrainian. It is not an official translation.

цілими поколіннями святих та підтверджений церковною владою – забезпечує нам не тільки зовнішній лад у спільній молитві, але також правильне передання об`явлених Богом правд віри. Ці правди є основою нашого релігійного життя та шляху до спасіння наших душ. Такий зовнішній і внутрішній порядок у літургійному житті членів Христової Церкви називаємо літургійним обрядом.

3. Зважаючи, з одного боку, на вагомість богослуження в нашому релігійному житті, а з другого боку, на безлад, який закрався в обрядові справи нашої Церкви, хочемо власне цим справам присвятити наше спільне послання до вас, щоб навести тут лад, відповідно до вчення Святої Церкви, її приписів та здорового духовного бачення. Ми не перше покоління єпископів, яке звертає увагу на обрядові проблеми, бо непорядок, що запанував у цій сфері, дуже болюче відчували вже наші попередники протягом останніх століть. Між ними особливо святий священномученик Йосафат та слуги Божі: митрополит Андрей Шептицький і патріарх Йосип Сліпий. Метою їхніх зусиль було досягти, за їх словами, « обрядової однообразности » в Церкві. Заради цього наші єпископи скликали наради, залучали до співпраці найкращих фахівців у цій галузі, видавали авторитетні повчання тощо. Завдяки зусиллям і старанням тих знавців церковної традиції було зроблено багато, однак далеко не все, і то з двох

over the centuries by entire generations of saints and having been confirmed by church authorities – guarantees for us not only the externals of communal prayer, but also the correct and truthful transmittance of Divinely revealed truths of faith from one generation to the next. These truths of faith, dogmas, are essential to our spiritual-religious lives and to the path of salvation for our souls. Such internal and external ordering of the liturgical life of the members of Christ's Church is commonly referred to as a "Liturgical Rite".

3. On the one hand we must consider the importance of the Divine Services in our spiritual-religious lives. On the other hand, we must consider the disorder that has crept into the ritual matters of our Church. It is precisely through this common Pastoral Letter that we, your bishops, wish to devote our attention to this matter in order to help restore order that would be in accord with the teachings of the Holy Church and her precepts and be reflective of a healthy spiritual vision. We are not the first generation of bishops which must turn its attention to ritual difficulties, since the lack of order which has come to dominate in this sphere of our Church's affairs was already painfully felt by our predecessors in the course of the last few centuries. Primary among them were such dignitaries as the holy Priest-Martyr Josphat, Archbishop of Polotsk (+1623), and the Servants of God: Metropolitan Andrey (Sheptytsky) (+1944) and Patriarch Josyf the Confessor (Cardinal Slipyj) (+1984). The goal of their efforts was to attain, using their own words, "ritual uniformity" within our Church. It is for this purpose that our bishops convoked meetings, engaged the cooperation of the best professionals in this area, issued authoritative teachings in this regard, etc. Thanks to the efforts and achievements of these professionals in matters of church tradition, many changes, although by far not enough changes, were made, and this mostly on account of two major reasons: (1) due to circumstances that not only forcefully interrupted the process of liturgical standardization, but also

причин: по-перше, через обставини, що насильно переривали процес літургійного впорядкування, а навіть більше, спричинювали замішання. По-друге, в Греко-Католицькій Церкві відсутнє відповідальне почуття церковної дисципліни. І одне, і друге аж до сьогодні дуже негативно відбивається на житті нашої Церкви. Проте й нині ми є свідками або й учасниками дискусій на обрядові теми. В чому полягає лихо, заподіяне браком ладу в літургійних питаннях? Саме в тому, що заперечує природу літургійної молитви, яка має бути видимим виявом церковної єдності. Літургійний безлад полягає в тому, що певні групи людей, чисельно більші чи менші, дотримуються особливих звичаїв чи богословських інтерпретацій, що відокремлюють їх від загалу вірних. Ці відмінності, які розколюють церковну єдність, постають у різний спосіб, але всі вони мають одну спільну негативну рису – розділюють людей. А що між усіма родами фанатизму релігійний фанатизм є найгірший, то шкоду, яку завдають літургійні розколи, важко переоцінити. Ми живі свідки лиха, коли між членами нашої Церкви на підставі вживання певних слів, молитовних формул чи жестів люди стають недругами, а то й просто ворогами чи ще гірше – перестають бути членами Вселенської Церкви.

4. Які чинники призводять до такого поділу? Можемо визначити щонайменше три: 1) недостатня обізнаність з історичним розвитком змісту та форм

actually created even more confusion; and, (2) among the members of our Greco-Catholic Church there is a definite absence of an internal attitude of responsibility and accountability in matters of church discipline. Both reasons, even till our day, continue to have a very negative affect on the life of our Church. Thus we, today, are either witnesses to, or even participants in, discussion on ritual matters. What exactly is the nature of the evil that is caused by the lack of order and discipline in liturgical matters? It is evil mostly because liturgical disorder is contrary to the very nature of what liturgical prayer is supposed to be: a visible expression of church unity. Liturgical disorder has at its roots the fact that certain groups of people, regardless of whether they form a minority or a majority, decide to keep to certain customs or theological interpretations that would isolate them from the remainder of the faithful. These differences, all of which destroy church unity, arise in varied ways, but they have one common negative trait, namely, they divide the People of God. And taking into account that of all the forms of fanaticism, religious fanaticism is the worst one, we should not then be surprised that the harm caused by liturgical divisions can hardly be overestimated. We are living witnesses of evil when: among the various members of our church, on the basis of the usage or non-usage of certain phrases, prayer formulas, or even bodily gestures, we give ourselves permission to become not just unfriendly, but actually enemies one to the other; and, in severe cases, some even prefer to terminate their being members of the Universal Church.

4. What are the various factors that contribute to such divisions? We can list at least three: (1) to be insufficiently informed about the historical development of the contents and forms of our (Byzantine) Rite; (2) to politicize ritual matters; (3) to “Latinize”, that is to say, to introduce disparity and division between the way in which theology internally understands the truths of faith and the

нашого обряду; 2) політизація обрядових питань; 3) так звана «латинізація» як розходження між богословським розумінням правд віри та їх зовнішнім виявом.

5. Недостатня обізнаність спричинена складними історичними обставинами, у яких століттями перебувала наша Церква. Бракувало достатньої кількості справжніх знавців нашої питомої літургійної традиції, а через це також і авторитетної літератури, літургійних катехизмів і досліджень, із яких духовенство, монашество та мирянство могли б отримати достовірну інформацію про наш церковний обряд. Тому самодіяльні ініціативи окремих священнослужителів чи монаших спільнот вільно проникали у священнодіяння. Не маючи належного знання, прихильники або противники такого новотвору спиралися на суто емоційні аргументи – «подобається чи не подобається», а через відсутність відчуття церковної дисципліни ті новотвори набирали права існування. Щоб надати власним уподобанням більшої ваги, такі «реформатори» спекулятивно приодягали їх у конфесійні "шати" і тоді називали свої нововведення «правдиво католицькими» чи «правдиво православними», «модерністичними» чи «схизматичними».

6. Літургійний обряд, у широкому розумінні цього поняття, не є чимось бездушно закостенілим. З іс-

way that liturgy (and spirituality) then externally express these truths of faith.

5. People have become insufficiently informed about the historical development of the contents and forms of our Rite because of complicated historical circumstances that have predominated in our Church for the last few centuries. We lacked a satisfactory number of authentic professionals in this area of our indigenous liturgical heritage. This had the ripple effect of a lack of authoritative literature along with insufficient liturgical catechesis and research, from which the clergy, the monastics and the laity could receive basic, reliable and responsible information in matters of church Rite and ritual. Self-acting initiatives on the part of individual members, either of the clergy or of the monastic communities, freely penetrated priestly ministries and activities. Lacking satisfactory knowledge, both those in favor and those against any given liturgical innovation had nothing more than mere emotions to guide them, for example: "I like it" or "I don't like it." And since there was an obvious lack of an internal sense of church discipline (among clergy and laity alike), it was very easy for innovations of liturgical creativity to gain such a level of acceptance among the people that no one even dared to question the right of these innovations to exist. In order to further buttress one's personal whims and fancies, such "reformers" proceeded to speculatively "dress up" their own liturgical innovations with such "religious clothing" as to be able to label and defend their own (or attack someone else's) private practices as being "truly catholic", "truly orthodox", "modernistic", "schismatic", as the case may be.

6. A Liturgical Rite, in the broadest sense of the term, is by far something other than a spiritless skeleton. It is evident from Church history that the various Rites of the Church came into being by a process of growth and development. Truly, in order for such a process to take place, it must obviously have been slow

торії Церкви відомо, що церковні обряди розвиваються. Для такого процесу всередині Церкви властива, щоправда, певна повільність, консерватизм, але його не можна інтерпретувати як священну незмінність. Зміни в обряді відбуваються природно або штучно. Природно, коли нововведення виникають згідно з внутрішньою логікою обряду, через поглиблення розуміння його природи та ефективніше пристосування до обставин життя його зовнішніх форм. Штучно, коли їх додають без органічного внутрішнього зв'язку, тільки щоб уподібнитись до когось чи когось собі підкорити. Існує особлива наука – літургіка, яка вивчає історичний розвиток обряду і дає нам змогу розрізнити, що є правдивим, органічним розвитком, а що – тільки мертвим наслідуванням через причини, не пов'язані з самим обрядом. У нових обставинах свободи нашої Церкви підростають фахівці з літургійної науки. Маємо велику надію, що завдяки їхній кропіткій праці зможемо глибше пізнавати свій питомий обряд і багато суперечливих у нашому народі літургійних проблем утратять свою гостроту.

7. Інша причина літургійних непорозумінь – так звана «політизація», тобто маніпуляція літургійними звичаями з політичною метою. З другої половини XVIII століття українські землі потрапили в залежність від царської Росії та цісарської Австрії. За сто років УГКЦ перестала офіційно існувати в

and conservative but this does not mean that we should interpret it to have been something sacredly unchangeable. Changes within a Rite can and do occur either organically or artificially. They are organic, if the innovations which arise are consistent with the inner logic of that Rite. There is a deepening of the understanding of the nature of the Rite; meanwhile, its external forms are more effectively brought to bear upon the life circumstances of those who are living it. Changes within a Rite are inorganic and artificial when they are added to that Rite without any naturally internal connection to that Rite; changes that simply serve to ingratiate the “reformer” to someone else, or to force someone to be subject to the innovator. There is a separate field of theological inquiry known as “Liturgics”, whose task is to study the historical development of any given Rite, so that we can have the tools necessary for discerning between what ought to be considered a genuine, natural and real growth, and what ought to be seen for what it really is: a death-bearing imitation of someone or something else, thoroughly disconnected from the Rite itself. We should know that in the new reality of a free (Greco-Catholic) Church in a free country (of Ukraine), we are now beginning to produce professionals in the science of liturgics. We are filled with great hope, that in their work, filled as it is with a necessary objectivity, they will help us to more accurately recognize the nature of our true Rite, so that many of the discrepant liturgical problems and arguments will lose their power to consume us.

7. Another reason for liturgical misunderstandings is the so-called “politicization”, or manipulation of liturgical customs because of an underlying political agenda. Starting with the second half of the 18th century, Ukrainian lands found themselves dependant upon either Tsarist Russia or imperial Austro-Hungary. Within a hundred years the Ukrainian Greco-Catholic Church ceased to officially exist within the territories of the Russian Empire. In order to free themselves from accusation or blame for the liquidation of our Church, proponents of this measure claimed to have been

Російській імперії. Ліквідацію Церкви великою мірою офіційно пояснювали «чистотою літургійного обряду», нібито забрудненого чужими впливами внаслідок Берестейської унії. В Австрійській імперії – на території на захід від Збруча – УГКЦ могла розвиватися вільно (саме в ті часи австрійська бюрократія надала нам назву "греко-католики" для розрізнення від католиків латинського обряду, яких називали "римо-католиками"; так воно залишилось і до сьогодні). Але австрійська влада боялася впливів Російської імперії, збудованої на одності обряду, і заохочувала до наслідування римо-католицьких обрядових практик, як дійсно католицьких, щоб протидіяти російським впливам. Так на підставі протистояння « русофільства » й « австрофільства » в наш обряд впроваджувано штучні елементи.

8. Щойно митрополит Андрей Шептицький на початку ХХ століття зініціював процес деполітизації нашого обряду. Він збирав фахівців із різних наукових галузей, пов'язаних з літургійним життям (богословів, літургістів, мовознавців), та наполегливо старався на підставі автентичних джерел відтворити автентичний літургійний обряд нашої Церкви. Як результат такої праці видано кілька основних літургійних книг. На превеликий жаль, Перша світова війна і те, що сталося напередодні й після неї, перешкодили реалізації цього прекрасного задуму великого митрополита –

“cleaning up the liturgical Rite”, as if to suggest that our Rite had been “dirtied” by foreign influences as a result of the Church Union of Brest (of 1595-1596 wherein our Church restored its communion with the Church in Rome). Within the territories of the Austro-Hungarian Empire, that is to say, in Ukrainian lands west of the Zbruch River, the Ukrainian Greco-Catholic Church was permitted to evolve freely. It was precisely during these times that our people were, for the first time, classified by the Austro-Hungarian government as being “Greco-Catholic”, so as to differentiate us from Catholics who followed the Latin Rite, who were being called “Roman Catholics”. The name “Greco-Catholic” has remained with us until today. But the Austrian authorities feared the influences of the Russian Empire. This was especially true whenever Russia proposed expanding her borders on the grounds of defending “oneness or unity of Rite”. So, Austrian authorities readily encouraged our Church to imitate Roman Catholic ritual practices while explaining to our people that these practices are somehow more authentically “catholic”. This is how Austrians sought to politically counteract Russian influences. Thus, on both sides artificial elements were introduced into our Rite on the basis of whether one was in favor the “Russophile” or the “Austrophile” political camp.

8. At the beginning of the 20th century, it was finally Metropolitan Andrey (Sheptytsky) who decided to take the initiative in the process of de-politicizing our Rite. He attracted professionals from the various fields that are inter-related with liturgical life (theologians, liturgists, philologists) and tirelessly attempted – on the basis of authentic source materials – to recreate the authentic liturgical Rite of our Church. As a result of this work a number of foundational liturgical books were published (in Rome and in L’viv). It is to our great misfortune that the First World War, and all that came right before and after it, interfered with the realization of this beautiful intention of the great Metropolitan: to return to our Church her liturgical authenticity, while

повернути нашій Церкві її літургійну автентичність і тим самим поживати її духовне життя. Другим чинником, який також ускладнював цей процес, стали залишки різних штучних обрядових "наростів" із минулих десятиліть.

9. Однак зазначимо, що, незважаючи на великі перешкоди, ідеї літургійної обнови в правдиво католицькому дусі та дусі автентичної традиції християнського Сходу зі смертю митрополита Андрея не зникли. Вони надихнули наш єпископат, духовенство, монашество та мирян, і це триває аж по сьогоднішній день, бо нашим бажанням і надалі залишається не тільки навести лад у літургійній сфері, але, цілковито звільнивши обряд від зовнішніх впливів, зробити його основою помісности нашої Церкви – справді київської, справді української.

Третім чинником, ще недостатньо дослідженим та усвідомленим, є так звана «латинізація» нашого церковного обряду. УГКЦ бракувало власних богословських наукових установ, через що багато майбутніх священнослужителів були змушені здобувати богословську освіту в школах різних країн, де панували різні літургійні течії. Унаслідок цього виникла ситуація, коли, крім штучного запозичування чужих зовнішніх обрядових форм, у багатьох із них сформувався філософський і богословський спосіб думання, не відповідний нашій

simultaneously invigorating her spiritual life. A second factor which also complicated this process were the “tumors”, which some of the people of the Body of Christ still insisted upon clinging to. These were the various artificial ritual practices left over from previous decades.

9. Nevertheless, we must note that – many serious obstacles notwithstanding – the idea of a liturgical renewal in a truly catholic spirit, while maintaining likewise the authentic spirit of Eastern Christian traditions, did not disappear with the death of Metropolitan Andrey. They inspired our episcopate, clergy, monastics and laity, which lasts even until today; for it is our wish, and remains for the future, not only to bring order into our Church’s liturgical life, but to completely extrapolate our Rite from foreign influences, and to allow this Rite to form the foundation of our continued existence as a *sui iuris* Church – truly Kyivan, truly indigenous to the Ukrainian people.

A third factor, which has not yet been satisfactorily researched or brought to the level of consciousness, is the so-called “Latinization” of our ecclesiastical Rite. Our Ukrainian Greco-Catholic Church lacked its own theological centers of learning. On account of this many future clergy, monastics, religious, catechists, etc. were forced to study in the schools systems of various foreign countries, where various other ritual-liturgical streams of thought were being propagated. As a result of this, the situation arose wherein – aside from the artificial borrowing of ritual forms from other ritual churches – many of these students received philosophical and theological formation which would be unsuitable and inconsistent with our Rite’s practice of liturgy, spirituality and prayer. This forced the person to undergo a serious internal conflict. Only those few persons who were capable of understanding the nature and reasons for this

літургійній практиці. Це породило певний внутрішній конфлікт, який могли б подолати тільки ті, хто розумів таку розбіжність та її негативні духовні наслідки. Важливо чітко розрізняти, в чому власне полягає небезпека; бо навчатись у неукраїнських наукових центрах не є шкодою, а радше великим збагаченням, але тільки для тих, хто добре усвідомлює свою церковну ідентичність.

10. Митрополит Шептицький у 1928 році заснував Львівську богословську академію. Першу справді рідну наукову установу за останніх 150 років. За цим науковим проєктом пильно стежив його наступник, патріарх Йосиф Сліпий, і ця ідея, виплекана і здійснювана зусиллями отців нашої Церкви останніх часів, продовжує існувати в Українському католицькому університеті та надихає вищі семінарії в Україні та поселеннях. Тому, перераховуючи перешкоди, що їх заподіяла нам так звана «латинізація», ми дивимось у майбутнє з оправданим оптимізмом, адже виростають нові покоління висококваліфікованих знавців нашого обряду, праці яких допоможуть гасити непорозуміння, заспокоювати розпалені уми й емоції і провадити наш добрий нарід у глибокій свідомості справжніх духовних скарбів та краси рідного обряду, а головно в єдності церковного життя.

conflict² would also be capable of appreciating the negative spiritual side-effects that would arise if one were to continue to cultivate divergence and disparity between one's theology and spirituality on the one hand and one's liturgy on the other hand. Only such people who had a clear understanding of this would have been emotionally and reasonably equipped to overcome this inner conflict. All others would easily cave in and abandon their Rite's proper forms of spirituality, prayer and liturgy. It is very difficult to have a clear vision in this regard. The danger does not lie in the fact that one is studying in a non-Ukrainian institution or non-Ukrainian atmosphere. Rather this is to be considered a great enrichment. But the only people who will actually be enriched by it are those who have a pre-existing and unassailable foundation and self-consciousness with regard to their own ecclesiastical identity.

10. Metropolitan Sheptytsky founded the L'viv Theological Academy in 1928. For the first time in over 150 years our Church had an institution of higher learning that was indigenous to its Rite. This project received the diligent attention of his successor, Patriarch Josyf Cardinal Slipyj, and thus his idea (of returning to our Church her liturgical authenticity, while simultaneously invigorating her spiritual life), cultivated and brought to fruition by the efforts of the fathers of our Church in her most recent history, continues to be fostered at the Ukrainian Catholic University of L'viv, and continues to inspire our Church's major seminaries in Ukraine and throughout the world. Therefore, reviewing the obstacles that we underwent due to so-called "Latinization", we have reason to look into the future with justified optimism; for new generations of highly qualified professionals of our Rite are growing up. Their work will help to put out the fires of misunder-

² Of course, the underlying presumption is that how you think about what you believe must be consistent with how you pray personally and then pray communally, all of which has to be integrated into how you are to live out your Life in Christ.

11. Дорогі у Христі, ми старались окреслити образ літургійного життя УГКЦ: з одного боку, потребу літургійної однорідності, з другого – причини непорядків, які турбують нашу Церкву. Сподіваємось, що цей виклад допоможе всім членам нашої Церкви зрозуміти її потреби та актуальний стан і, полишивши всяку незгоду чи нетерпимість, спільно старатися її розбудувати. Ми цілком свідомі, що цей процес вимагатиме великих зусиль, терпеливості, толерантності й праці. Але все це буде справжнім доказом нашої любови до рідної Церкви, а значить до згуртованих у ній наших братів і сестер. Любови не абстрактної, теоретичної, загальної, але любови до конкретних людей, яким упорядковане літургійне життя стелитиме шлях до спасіння. Як завдаток на цей богоугодний процес уділяємо вам наше архиєрейське благословення.

Благословення Господнє на вас!

+ ЛЮБОМИР,
*від імени Синоду Єпископів
Києво-Галицького Верховного Архиєпископства
Української Греко-Католицької Церкви*

standing, giving peace to minds stirred to anger and equally inflamed emotions and lead our good people into a deep awareness of true spiritual treasures and the beauty of our own indigenous Rite, but mainly paving the way for unity in church life.

11. Dear brothers and sisters in Christ! We have attempted to give you a “snapshot”, as it were, of what the liturgical life of our Ukrainian Greco-Catholic Church looks like. On the one hand there’s the need for liturgical uniformity, but on the other hand there are real reasons for the disorders that currently prevail among us and disturb our church life. We are hopeful that this short lesson will help all of the members of our Church: to understand her real needs and actual state of affairs; to leave all discord and intolerance behind us; and, to try to build her up, working in unison with one another. We are completely aware that this process will require immense efforts, patience, tolerance and work. But all of that will merely be proof of the fact that we truly love our own indigenous Church, that is to say, that we love those of our brothers and sisters who have been gathered into her fold. This is not about love that is abstract, theoretical or general. We are to love concrete persons, for whom an ordered liturgical life will roll out the path to salvation. As a deposit for this God-pleasing process, we bestow upon all of you our arch-hierarchical blessings.

The Blessing of the Lord be upon all of you!

+ LUBOMIR,
*in the name of the Synod of Bishops
of the Kyiv-Halych Major Archiepiscopate (Patriarchate)
of the Ukrainian Greco-Catholic Church*